

SING

GLASILO SINDIKATA NAFTNOG GOSPODARSTVA

ZAGREB, 10. SRPNJA 2012. • ISSN 1332-5671 • GODINA XXII • BR. 118

BOLJA VREMENA ZA ENERGETIKU? (str. 2)
REFERENDUMOM DO KU (str. 3)
CROSCOVI PROBLEMI (str. 4)

PROSVJEDI RADNIKA DINE I DIOKIJA (str. 7)
POVEĆANA PROIZVODNJA NAFFE (str. 9)
KREŠIMIR SEVER PREDSJENIK GSV-a (str. 11)

KOMENTAR

ISTINA!?

Proteklih je mjeseci bilo frustrirajuće pratiti prepucavanja o INI. To je bilo teško pratiti svakome kome je imalo stalo do INE i njezinih radnika. INI je nanosila golema šteta, a nositelji nemilih događaja najprije su iz dana u dan bivali sve glasnjiji i grublji, a onda su, neočekivano, utihnuli. Već gotovo mjesec dana šute kao zaliveni. Njihova „borba za hrvatske interese“ naglo je splasnula nakon što se oglosio premijer. Finale je bila INI-NA redovna Glavna skupština na kojoj su pale maske i razotkriveni „igrači bez pokrivača“. Na žalost, INA je pretrpjela nepopravljivu štetu.

Unajgorem trenutku oduzete su joj 3 koncesije na kopnenom dijelu Hrvatske i onemogućen joj je planirani zamah ulaganja u istraživanje nafte i plina, za što je novac bio osiguran. Moglo bi se pokazati da su INI koncesije oduzete na nezakonit način, jer svi poznati argumenti i činjenice govore tome u prilog. Zato se treba zapitati kome je bilo u interesu da se, u najgorem trenutku, INI i Hrvatskoj nanese takva šteta. Koliko je vjerojatno da oni koji su u tome sudjelovali nisu bili svjesni da se nanošenjem štete INI, nanosi šteta i Hrvatskoj. Ništa manje važno nije ni pitanje tko su uistinu akteri tih mutnih igara i postoji li veza između javnih prozivnja, prepucavanja i oduzimanja koncesija INI.

Jedno je sigurno, samoproglašene borbe za hrvatske interese nije podržala Vlada RH. Naime, na redovnoj Glavnoj skupštini INE, održanoj 19. lipnja 2012., Vlada RH je davanjem razrješenice za 2012. pozitivnim ocijenila rad MOL-ovih predstavnika u Upravi i Nadzorom odboru INE. Na istoj Skupštini predsjednik Nadzornog odbora INE je na postavljeno pitanje odgovorio da hrvatski članovi Nadzornog odbora INE nisu bili upoznati s namjerom oduzimanja koncesija INI te kako je on osobno tražio da se koncesije vrate INI. Veliko je pitanje koliko je u tome istine jer je kao svjedok na sudu rekao kako je smatrao da INA, ako se nije držala ugovora, mora izgubiti koncesije.

SING

BLIC

SPORNA REPREZENTATIVNOST

Novim Zakonom o reprezentativnosti nije zadovoljan nitko osim možda Vlade RH i to samo zato što se njime dokida beskonačno trajanje kolektivnih ugovora.

Novi Zakon o reprezentativnosti podijelio je sindikalne središnjice od kojih većina želi zakon po vlastitoj mjeri. To nije dobro za cijeli sindikalni pokret jer on uvijek trpi kad se više misli na sebe, a manje na zajedničko dobro.

Manje je važno uspije li netko za sebe nešto ušćariti ako svi zajedno gubimo. Na žalost, toga vjerojatno nisu svi svjesni, jer kada bi bili, ne bismo imali pet sindikalnih središnjica i nekoliko stotina sindikata.

U Zakonu o reprezentativnosti ima puno spornih odredaba, a najspornije je to što se njime zapravo mijenja Zakon o radu. S tim se ne slažu ni poslodavci ni sindikati i zato je izvjesno da donošenjem spornog Zakona o reprezentativnosti priča neće završiti. Sporni Zakon naći će se na sudu koji će dati konačan sud o tome koliko je Zakon dobar ili loš.

Božo Mikuš

BOLJA VREMENA ZA ENERGETIKU?

Ako se obistini i provede sve ono što su na Konferenciji o provedbi energetske politike rekli predstavnici vlasti, pred hrvatskom su energetikom bolja vremena.

Tržišna cijena energije

U organizaciji Lidera, a pod pokroviteljstvom Ministarstva gospodarstva, u Zagrebu je 3. srpnja 2012. održana Konferencija o provedbi energetske politike Vlade RH. Na konferenciji je uz brojne stručnjake i gospodarstvenike s područja energetike bio i ministar gospodarstva sa svojim pomoćnicima.

Ministar gospodarstva je u uvodnom izlaganju govorio o pokretanju investicijskog ciklusa i energetske politici. Između ostalog, naglasio je da država treba osigurati neprekinutu isporuku energije, ali da će cijena biti tržišna. Treba proizvoditi i prodavati po tržišnim cijenama jer se jedino tako može očekivati ulaganje u energetske sektor.

Naglasak na istraživanju nafte i plina

S obzirom na ovisnost RH o uvozu nafte i plina mora se odmah započeti s aktivnom politikom istraživanja nafte i plina. Hrvatski plinski sustav treba povezati s „Južnim tokom“, a gradnja LNG terminala je prioritet.

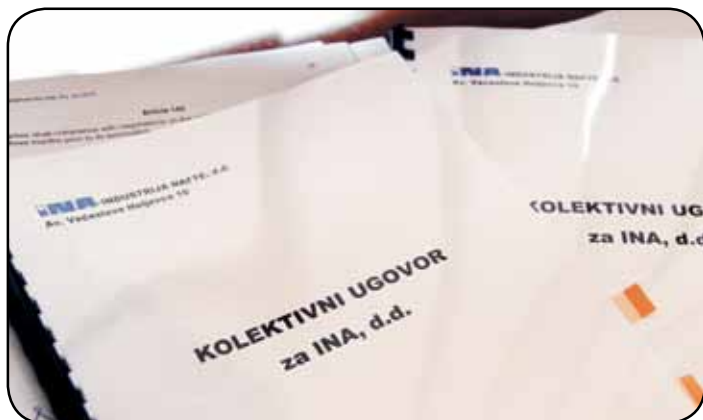
Na konferenciji su održane četiri panel-rasprave, u okviru kojih je bilo prostora za komentare i pitanja iz „publike“, pa je tako pomoćnik ministra gospodarstva na postavljeno pitanje odgovorio da će Zakon o rudarstvu biti donesen u rujnu ove godine, a odmah po njegovu stupanju na snagu bit će objavljen natječaj za dodjelu koncesija za istraživanje nafte i plina.

Božo Mikuš

REFERENDUMOM DO KOLEKTIVNOG UGOVORA

Nikad u INI nismo tako teško došli do kolektivnog ugovora kao ove godine. Uistinu je trebalo puno razboritosti s obje strane kako bi došlo do dogovora. Dogovoreno su na referendumu prihvatili članovi sindikata.

Maratonski pregovori

Kolektivni pregovori u INI započeli su 8. studenoga 2011., a Kolektivni ugovor za 2012. potpisan je 29. lipnja 2012. Činjenica da je tek nakon sedam i pol mjeseci sve privedeno kraju, najbolje oslikava tijek i karakter pregovora. Uistinu je bilo naporno, teško i neizvjesno. Bilo je trenutaka kad je izgledalo da od svega neće biti ništa i da će radnici INE od 1. srpnja imati pravilnik o radu, a ne kolektivni ugovor.

Sindikativima je kolektivni ugovor bio prioritet, ali ne bilo kakav kolektivni ugovor. S druge strane, poslodavac je također bio za kolektivni ugovor,

ali je njime dijelu radnika želio značajno smanjiti plaću. Uz to je otvorio pitanje Hay metode vrednovanja radnih mjesta, o čemu se u sindikalnim redovima malo znalo. Općenito rečeno, poslodavac je išao na maksimalne uštede, a sindikati su tražili veća prava radnika.

Suprotstavljeni stavovi

Stavovi jedne i druge strane bili su tvrdi i čvrsti, tako da je bilo malo izgleda za dogovor. Sindikati su prekinuli kolektivne pregovore kad su uvidjeli da napredak nije moguć. Uslijedio je postupak mirenja koji je također

neuspješno okončan. Nakon toga trebale su uslijediti industrijske akcije, sve do štrajka. Sindikati su se za to pripremili i bili su spremni na njihovo provođenje ako u međuvremenu ne dođe do razumnog dogovora. Dakle, sindikati su se s jedne strane pripremali za industrijske akcije, a s druge su ulagali dodatne napore kako bi se pronašao izlaz iz naoko bezizlazne situacije.

U razgovorima koji su uslijedili nakon postupka mirenja tenzije su popustile i rješenje je bilo na vidiku. Svaka strana morala je u nečemu popustiti i kad se to dogodilo, postignut je razuman dogovor.

„Status quo“

Gledajući financijski zadržan je „status quo“ jer je po svim osnovama za jedan dan smanjen broj dodatnih dana godišnjeg odmora, a kao protuteža za sve radnike je uz regres dogovorena jednokratna isplata od 200 kn neto. Kao obveza poslodavca dogovoreno je participiranje radnika u

dobiti poduzeća koje po iznosu (200 ili 400 kn neto) nije veliko, ali je kao načelo iznimno važno za nove pregovore. Sva ostala materijalna prava ostala su jednaka prijašnjima. Poslodavac i sindikati trebali bi do 1. kolovoza potpisati sporazum kojim će se regulirati uvođenje Hay-metode vrednovanja radnih mjesta.

Odluka na referendumu

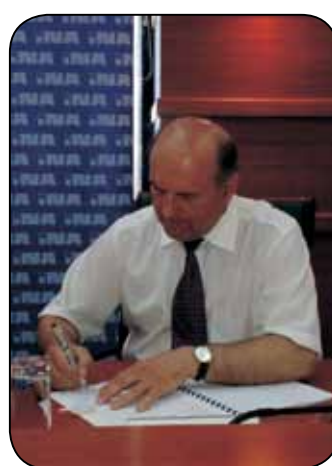
Sindikati su smatrali da ono što su dogovorili s poslodavcem članovi moraju potvrditi. Ponajprije se to odnosilo na uvođenje Hay-metode. Zato je među članovima svih sindikata proveden referendum na kojem se svaki član izjašnjavao o tome je li za ili protiv Kolektivnog ugovora u dogovorenom sadržaju. Za valjanost referenduma bio je potreban odaziv više od 50% članova sindikata, a buduće djelovanje sindikata ovisilo je o stavu članova.

Svaki sindikat posebno i svi sindikati zajedno ostvarili su odaziv veći od 50% i većinsko izjašnjenje za Kolektivni ugovor za INU za 2012. godinu. Referendumu se odazvalo 63,34% članova sindikata. Za Kolektivni ugovor izjasnilo se njih 87,47%, protiv je bilo 11,35%, a 1,17% listića je bilo nevažeće.

Poštujući volju svojih članova, sindikati su potpisali Kolektivni ugovor za INU za 2012. godinu.

Niko Dalić i Zoltán Áldott potpisali su Kolektivni ugovor u ime INE

... a Božo Mikuš u ime SING-a

Božo Mikuš

CROSCOVI PROBLEMI

Crosco je danas u velikim problemima, prije svega zbog nedostatka poslova u inozemstvu i gotovo zaustavljenih naftaških poslova u Hrvatskoj. Događanja u Libiji i Siriji uzrokovala su manjak posla za više od četiri stotine radnika.

Nova Uprava – stari problemi

Brojni problemi, kako objektivni tako i subjektivni, traže od SING-a dodatne napore kako bi se mnogo toga pokrenulo s mrtve točke. Nesumnjivo je da sindikat može pomoći, ali on ne može biti jedini faktor u rješavanju problema, jer to je posao posloводства. A posloводство ponekad treba poticaj i zato mu sindikat mora biti stalno „za vratom“.

Trebamo inzistirati, i inzistiramo, na rješavanju problema naših članova i radnika CROSCA jer su oni nešto najvrednije što CROSCO ima. CROSCOVA postrojenja s kojima se radi stara su više od trideset pa i četrdeset godina i jasno je da se radovi obavljaju samo zahvaljujući umješnosti radnika.

Sve navedeno, ali i ono u vezi s problemima radnika i Kolektivnim ugovorom, razlozi su da se od posloводства traže ozbiljni zaokreti u vođenju poduzeća. Tim prije što i za poslodavca takvo stanje više nije održivo i nešto treba napraviti.

Postoji izlaz

Poduzeće je likvidno u Hrvatskoj i inozemstvu, a skoro je neizbježno restrukturiranje. Što se radova tiče, obavljaju se pripreme za nastavak radova na prekinutim projektima u Libiji na kopnu i na moru.

Uz to odvijaju se pregovori o poslovima na novim tržištima na Bliskom istoku jer potreba za naftaškim radovima ima, a moguće je povećati obujam radova za INU u Hrvatskoj. Također se analiziraju dosadašnji poslovi i vrše pripreme za pregovore s naručiteljima radova o mogućim promjenama cijena Croscovih usluga.

Socijalni dijalog

Najvažnije pitanje za sindikat jest potpisivanje Kolektivnog ugovora za 2012. godinu i rješavanje problema radnika, članova sindikata. U prvom redu to se odnosi na dugovanja radnicima za odrađen rad i promjenu nepovoljnog režima radnog vremena na postrojenjima. Ima i drugih problema i svi će oni jedan po jedan doći na red.

Dakle, pred SING-om je puno posla u CROSCU koji će on biti u stanju uspješno odraditi. Sve je to moguće kroz dobar socijalni dijalog koji nije nikad bio upitan u CROSCU, samo svi moramo biti strpljivi i spremni uvažiti objektivne okolnosti.

Josip Dević

JOŠ JEDAN KOLEKTIVNI UGOVOR

Potpisnici kolektivnog ugovora Siniša Ivanković i Josip Dević

Pozitivni pomaci

Nakon održanih dvadeset sastanaka pregovaračkih odbora i više od osam mjeseci vrlo teškog pregovaranja postigli smo dogovor s poslodavcem i 23. travnja ove godine potpisali novi Kolektivni ugovor za Specijalnu opremu-Lučko.

Kolektivni ugovor potpisan je na određeno vrijeme, do 31. prosinca 2012. godine, s produženom primjenom od šest mjeseci. Pozitivni pomaci postignuti su u pogledu povećanja cijene sata rada i minulog rada te osiguranja radnika i bolje reguliranih prava iz radnog odnosa.

Nemilosrdno tržište

Potrebno je naglasiti da se radi o malom privatnom

Povjerenik Mladen Manojlov paraširao je Kolektivni ugovor

poduzeću koje je izloženo nemilosrdnoj tržišnoj utakmici, a poslovi se teško dobivaju. Sindikat i poslodavac svjesni su činjenice da su i ovakve plaće niske pa će novi pregovori o povećanju plaća započeti pred kraj godine.

Josip Dević

OBRAZOVANJE

I ove je godine u SING-u nastavljeno s programom obrazovanja povjerenika i članova sindikata, čime je zadržana praksa starija od 15 godina.

Radionica pregovaranje s poslodavcem

Manje polaznika – bolji rad

Za SING-ove povjerenike i članove sindikata od 18. do 21. travnja 2012. u „Termama Jezerčica“ održan je seminar „Sindikalna abeceda“. I ove su godine polaznici bili iz raznih poduzeća i raznih dijelova Hrvatske. Najviše ih je bilo iz INE, ali i iz Maziva-Zagreb, STSI-a i Podzemnog skladišta plina. Stigli su iz Vukovara, Slavonskog Broda, Rijeke,

Solina, Siska, Graberja Ivaničkog, Okola i Zagreba.

Prvi se put dogodilo da je bilo manje od 20 polaznika, ali se to pokazalo dobrim jer se u manjoj grupi može bolje raditi. Bilo je dinamičnije nego obično, a svi su polaznici aktivno sudjelovali u programu. Odgovaralo se na brojna pitanja, a česte su bile i rasprave do kojih je došlo nakon spontanosti istupa pojedinaca.

Seminar „Sindikalna abeceda“, kao osnovni sindikalni seminar, neophodan je svakom sindikalnom povjereniku u njegovu radu. Posebno je pogodan za nove sindikalne povjerenike kojima stečena znanja omogućuju uspješan rad od samog početka. To je važno za svakog sindikalnog povjerenika početnika, kako bi u startu izbjegao lutanja i prazan hod, za što obično nema razumijevanja među članovima.

Brojne teme

Seminarom su obuhvaćene sljedeće teme: Sindikat, uloga i organizacija; Osnove djelovanja SING-a; Nezavisni hrvatski sindikati; Izvori radnog prava; Značaj i uloga sindikalnog povjerenika; Komunikacija (rješavanje pro-

blema, pregovaranje – taktike i vještine); Sudjelovanje radnika u odlučivanju; Individualna zaštita prava radnika i Mobing na radnom mjestu.

U okviru navedenih tema održava se više radionica s primjerima iz svakodnevnog života, kojima se polaznicima žele približiti stvarni događaji.

Seminar se održava u organizaciji SING-a, a predavači su: mr. sc. Iris Gović, sutkinja Županijskog suda u Zagrebu, Željka Obradović, dipl. iur., voditeljica radno-pravne zaštite Sindikata bankarskih i financijskih djelatnika Hrvatske, Branko Kraljić, dipl. iur., pravni savjetnik Sindikata naftnog gospodarstva i Božo Mikuš, dipl. ing., predsjednik Sindikata naftnoga gospodarstva.

Božo Mikuš

DOBITNICA 5. KOLA

Na 13. sjednici Izvršnog povjereništva SING-a profesionalni sindikalni povjerenik iz Ureda Đurđevac Miroslav Cuković izvukao je sretnu dobitnicu 5. kola SING-ove nagradne igre. Sretna dobitnica je Vesna Kop, zaposlena u Etanu, u Ivanić-Gradu.

SING-ov ručnik za plažu našoj članici uručio je Luka Matijević, profesionalni sindikalni povjerenik iz Ureda Ivanić-Grad.

DOBITNICA GLAVNE NAGRADE

Božo Mikuš, predsjednik SING-a, izvukao je sretnu dobitnicu glavne nagrade – besplatan boravak za 2 osobe u SING-ovu odmaralištu u Malinskoj. Dobitnica nagrade je Renata Petek, zaposlena u Mazivima Zagreb.

Nagradu je našoj članici uručio Drago Domazet, profesionalni sindikalni povjerenik iz Ureda Zagreb. Čestitamo našoj članici na svim točnim odgovorima i želimo joj ugodan boravak u našem odmaralištu.

Radivoj Čemeljić

JOŠ TERETA NA LEĐA PRODAVAČA

Već nekoliko godina svjedoci smo nastojanja poslodavca da iskoristi svaku minutu radnog vremena prodavača na benzinskim postajama.

Radne obveze sve su veće i veće, forsira se rad na vanjskom prostoru BP, čistačica nema, brojčano stanje prodavača na pojedinim BP je na samoj granici potrebnog za normalan rad.

Stanka od 30 minuta

Članak 25. Kolektivnog ugovora kaže:

„(1) Radnik koji radi puno

radno vrijeme ima svakoga radnog dana pravo na stanku od najmanje trideset minuta, koja se ubraja u to radno vrijeme.“

Za prodavače na BP taj članak je nepoznanica jer priroda njihova posla ne dopušta uživanje tog prava iz KU, bez obzira na to što je u vezi s tim rekao poslodavac. Godišnji odmori za prethodnu godinu jedva se

odrađuju do kraja lipnja tekuće godine, i taj se začarani krug ponavlja iz godine u godinu.

Poslodavac želi da radnik koji je plaćen, npr. 176 sati za neki mjesec stvarno i odradi tih 176 sati, bez praznog hoda. Naše je legitimno pravo da tražimo od poslodavca da se pridržava i onih odredaba zakona i Kolektivnog ugovora, koje mu ne idu u korist.

Razne obuke u slobodno vrijeme

Naime, kada poslodavac radnika s BP šalje na liječnički sistematski pregled, tečaj ili na obuku u organizaciji poslodavca, to se mora smatrati radnim danom za radnika. Za te dane radnik mora biti plaćen kao da je radio na svom radnom mjestu. Bilo bi zanimljivo usporediti datume na potvrdama o

završenim tečajevima i obavljenim sistematskim pregledima s evidencijama radnog vremena, odnosno s rješenjima o korištenju godišnjeg odmora, za koji je već postalo normalo da se prekida i nekoliko puta, i vidjeti koliko se datuma „ne poklapa“.

Zadnji biser „Trening“

Najnoviji primjer je „Trening“ koji se provodi krajem lipnja i početkom srpnja u prodajnim grupama Rijeka i Split. Datum obavljanja treninga stvarno je „vrhunski“ odabran. Provoditi ga u vrijeme kada promet poraste dvostruko u odnosu na ostatak godine nema veze s pameti. Kako je moguće u srcu sezone organizirati posao na BP u turističkim središtima kad svi radnici s pojedine BP moraju prisustvovati petodnevnom treningu?

Postoje samo dvije mogućnosti. Ili će na BP biti nedovoljan broj prodavača da bi se kvalitetno obavio posao ili će radnici trening obavljati u slobodnim (neplaćenim) danima.

Matko Orošnjak

ODRŽAVANJE OKOLIŠA NA BP

Nevjerojatno je da ponovno moramo pisati o održavanju benzinskih postaja INA, ali i ovaj put to moramo učiniti.

Lijep okoliš zahvaljujući novcu radnika

Kad obilazite naše benzinske postaje, svakako možete primijetiti da je trava na njima uredno pokošena, da je zasađeno cvijeće i da su rubnici uredno obojani u žuto. Sve to ne bi bilo sporno da djelatnici većinu benzinskih postaja uređuju ININIM sredstvima. Naime, većina naših postaja nema vlastite kosilice pa djelatnici kose svojim privatnim kosilicama, kupuju svojim novcem cvijeće, a nerijetko i boju kako bi benzinske postaje bile lijepe i uredne.

Bili smo uvjereni da se reorganizacijom maloprodajne mreže to

više neće događati, ali povijest se iz godine u godinu ponavlja i to je nedopustivo. Ne možemo shvatiti da INA na svojim benzinskim postajama ne može osigurati kosilice i da jednom godišnje poslodavac ne podmiri troškove održavanja (ulja za kosilicu, svjeće i goriva).

Žaloso je da je to tako i nadamo se da će poslodavac poslije ovog članka poduzeti određene korake i dostaviti sve što je potrebno za održavanje benzinskih postaja i barem stimulacijom radnicima nadoknaditi troškove održavanja benzinskih postaja.

Isti problemi i sa snijegom

Iako je ovih dana izrazito vruće, znamo da nakon ljeta dolazi zima i problemi sa snijegom. Nadamo se da će ovo pročitati i odgovorni za čišćenje benzinskih postaja i da će na vrijeme sklopiti ugovore s poduzećima za čišćenje snijega kako bi i naše benzinske postaje,

kao one konkurencije, bile na vrijeme očišćene od snijega. Vi koji ste odgovorni za održavanje benzinskih postaja i nabavu kosilica, boje za rubnike i potrošnog materijale, odradite svoj posao kako treba, jer je pitanje dana kada će radnici reći da više ne žele svojim novcem participirati u uređenju benzinskih postaja, a to bi u konačnici rezultiralo lošim izgledom naših benzinskih postaja.

SING je ponosan na radnike benzinskih postaja koji ih uređuju i svakako će opet reagirati ako se održavanje u skoroj budućnosti iz njihovih novčanika ne preseli u ININE.

Miroslav Cuković

PROSVJEDI RADNIKA DINE I DIOKIJA

Radnici omišaljske Dine prosvjedovali su 14. lipnja zbog neisplate šest plaća i neispunjenih obećanja o pokretanju proizvodnje.

Prosvjed na Krčkom mostu

... i u Zagrebu

Tražilo se ponovno pokretanje proizvodnje

Oko pedeset radnika zauzelo je promet na krčkome mostu. Prosvjed je trajao nešto manje od jednog sata, uz istovremeno puštanje vozila i policijsku regulaciju. Prosvjednici su od Vlade tražili da provede vlastitu odluku o ulasku HEP-a, HŽ Carga i drugih vjerovnika u vlasničku strukturu te ponovno pokretanje proizvodnje. Pridružila su im se četvorica radnika i članova SING-a iz zagrebačkog Stožera za obranu Diokija te povjerenik SING-a iz Zagreba D. Domazet.

U Zagrebu solidarno za Dioki

Već nekoliko dana poslije, 19. lipnja, osmorica radnika Dine solidarno su došli u Zagreb podržati svoje kolege na zagrebačkom prosvjedu na kojem je u organizaciji Stožera za obranu Diokija i uz prisutnost predsjednika NHS-a K. Severa oko 300 radnika Diokija prosvjedovalo već treći put ove godine. Prosvjednici su krenuli

s Trga bana Jelačića Radićevom ulicom prema Markovu trgu na Gornjem gradu. Zaustavila ih je policija pred Kamenitim vratima, ali su radnici ipak prošli Kamenita vrata i zastali pred kordonom specijalaca na križanju Habeličeve i Kamenite ulice.

Novim obećanjima ne vjeruju

Predstavnike radnika u Vladi su primili potpredsjednik B. Grčić i zamjenica ministra gospodarstva T. Obradović Mazal, iako su radnici tražili da ih osobno primi predsjednik Vlade. Zahtjevi radnika da se napokon razriješi agonija Dioki grupe, rezultirali su novim obećanjima kojima radnici više ne vjeruju jer su se sva dosadna obećanja o restrukturiranju, pokretanju proizvodnje i isplati zaostalih plaća svela na isplatu dvije plaće nakon prodaje imovine tvrtke. Kako su radnici na rubu snaga i strpljenja, i u neizvjesnosti od rujna prošle godine, očekuju se nove akcije i novi prosvjedi.

Srđan Perković

NEZADOVOLJNI BIVŠI RADNICI AKZ-a

Kad je potkraj prošle godine AKZ iz CROSCA prešao u STSI, osam radnika s malo opreme ipak je ostalo raditi u krugu CROSCA u Ivanić-Gradu.

Hoćemo bolju organizaciju posla

Teško nam je. Malo nas je, a obujam je poslova ostao isti, žale se radnici. U održavanje strojeva s kojima radimo gotovo se ništa ne ulaže. Posebno se bojimo za vlastito zdravlje jer nam nedostaje zaštitne opreme i sredstava za osobnu higijenu. Kad su naši kolege prelazili u STSI, poslodavac nam je ponudio da ostanemo i nastavimo raditi poslove AKZ-a za potrebe CROSCA. A sada nam nude poslove čišćenja i pranja službenih automobila, kamiona i strojeva. Osjećamo se prevarenima. Ako su planirali da ti poslovi budu naša glavna djelatnost, trebali su nam to reći. Ali i te poslove nemamo čime raditi jer je oprema kojom raspolažemo nedostatna. Neki naši kolege zbog teških uvjeta rada i

neizvjesne budućnosti spremni su otići iz tvrtke, pod uvjetom da im poslodavac ponudi otpremninu, ili u STSI ako ih prime. Problema ima mnogo i ne znamo kako ih riješiti.

Problema nije trebalo biti

Na sastancima SING-a s bivšom Upravom CROSCA bilo je govora o tome da će kompletni AKZ i PTO s opremom i ljudima prijeći u STSI. SING je na sastanku od vodstva CROSCA zatražio rješavanje nastalih problema, a o istoj je temi održao sastanak s radnicima iz grupe za izvođenje radova pripreme u Ivanić-Gradu. U SING su uvjereni da bi se uskoro moglo pronaći povoljno rješenje za obje strane.

Luka Matijević

SINDIKALNA ABECEDA

DJELOVANJE NA MEĐUNARODNOM PLANU

Sindikalni rad i sindikalno djelovanje ne smije se ograničiti samo na jedno poduzeće, granu ili državu. Važno je iskoračiti na međunarodnu scenu jer se time zaokružuje i upotpunjuje sindikalno djelovanje.

Različiti načini djelovanja

U današnjem globaliziranom okruženju suradnja sindikata na međunarodnom planu iznimno je važna. Takvu suradnju sindikati mogu ostvarivati izravno ili preko sindikalne središnjice kontak-

tima sa srodnim sindikatima u svijetu ili sa sindikalnim središnjicama iz drugih zemalja, odnosno s njihovim međunarodnim udruženjima.

Već duže vrijeme međunarodna sindikalna udruženja pribjegavaju spajanju kako bi ojačala svoj položaj u zaštiti interesa radnika. Pri spajanju treba postupati obazrivo kako se ne bi dogodilo da se netko osjeća zapostavljeno, odnosno da se umjesto spajanja dogodi jačanje jednih u odnosu na druge ili protežiranje osobnih interesa na štetu sindikalnih načela. Ako se to dogodi,

onda to nije dobro ni za koga, jer nezadovoljni kreću svojim putem, što je na neki način vraćanje na početak.

Europska i svjetska praksa bilježi dobra i loša spajanja i ujedinjenja, a od jednih i drugih može se puno naučiti.

Međunarodna organizacija rada

Uz međunarodne sindikalne organizacije posebnu važnost na međunarodnom planu ima Međunarodna organizacija rada – MOR (ILO). Osnovana je 1919. godine, a djeluje u sklopu Ujedinjenih naroda. Članice MOR-a jesu države učlanjene u UN.

MOR zasjeda na tripartitnoj razini (sindikati, poslodavci i vlade zemalja članica). Na Skupštini koja se održava svake godine usvajaju se konvencije i preporuke kojima se reguliraju pitanja vezana uz rad i položaj radnika u cijelom svijetu. Konvencije podliježu ratifikaciji zemalja članica Međunarodne organizacija rada.

Ratifikacija je čin kojim ustavom ovlašteno tijelo zemlje članice prihvaća međunarodni ugovor ili sporazum kao obvezan. Ratificirane konvencije MOR-a jače su od nacionalnog zakonodavstva.

Božo Mikuš

PORTRET ČLANA

Mario Grubić,
zamjenik šefa BP Meterize - Solin

Što misliš o nedavno provedenom referendumu u INI o potpisivanju novog KU? Jesi li zadovoljan rezultatom referenduma?

Zadovoljan sam i provedenim referendumom i rezultatom. Velika je stvar imati kolektivni ugovor, ali je i činjenica da poslodavac nije imao doslovno nikakve argumente za zadiranje u materijalna prava radnika. Naime, u trenutku kada naše poduzeće ostvaruje toliku dobit, vrijeme je da nam se vrate prava od kojih smo odustali u proteklom razdoblju. Ipak, zadovoljan sam jer sam svjestan težine kolektivnog pregovaranja i vremena u kojem živimo.

Bojiš li se za budućnost svog radnog mjesta?

Iskreno, bojim se za sva radna mjesta zaposlenih u Sektoru maloprodaje i marketinga, kao i u Sektoru podrške malopro-

daji. Svi smo svjedoci nemilih događaja u računovodstvu, a i svima nam je prezentiran "famosni" COCA sustav. Radnici ne bi trebali biti „unajmljena radna snaga u vlasništvu agencije“. Samo je zadovoljan radnik ključ uspjeha svakog poduzeća.

Vlada traži smanjenje prava radnika u državnim poduzećima. Smatraš li to ispravnim?

Vlada bi trebala uskladiti primanja u javnom i privatnom sektoru u korist radnika zaposlenih u privatnom sektoru, a ne obrnuto. Mislim da je politika štednje za koju se zalažu neke od glavnih članica EU u potpunosti promašena. Podržat ću svaku akciju iniciranu od naše središnjice u cilju sprečavanja zadiranja u prava radnika. Nije vrijeme da manje trošimo, vrijeme je da više radimo.

Melita Madžo

POVEĆANA PROIZVODNJA NAFTE

Kompanija BORETS starija je od 100 godina. Danas je otvoreno dioničko društvo, a preko svoje servisne kompanije „BORETS SERVICE SERBIA d.o.o. predstavila se kao moderna, tržišno orijentirana kompanija.

Električne pumpe u servisnoj radionici u Zrenjaninu

Vertikalno integrirana kompanija

Dana 12. i 13. lipnja 2012. SING je organizirao posjet tehnologa ININA Sektora istraživanja i proizvodnje nafte i plina za jugoistočnu Europu i predstavnika SING-a kompaniji Naftna industrija Srbije i firmi BORETS SERVICE SERBIA d.o.o. u Novom Sadu i Zrenjaninu.

Naftna industrija Srbije je, kao i INA d.d., vertikalno integrirana energetska kompanija na prostoru jugoistočne Europe. Osnovne djelatnosti kompanije su istraživanje, proizvodnja i prerada nafte i plina, te promet širokog asortimana naftnih derivata. To je i jedina kompanija u Srbiji koja se bavi istraživanjem i proizvodnjom nafte i plina.

Nafta i plin proizvode se iz 650 bušotina na 20 naftnih polja, 7 naftno-plinskih polja i 26 plinskih polja unutar pogona: "Srednji Banat", Zrenjanin, "Severni Banat", Kikinda i "Bačka", Bečej.

Više nafte i plina

U 2009. u Naftagasu je zastavljen dugogodišnji pad proizvodnje nafte i plina zahvaljujući novim tehnologijama i metodama eksploatacije ugljikovodika, i to zahvaljujući:

- primjeni hidrauličnog frakturiranja,
- ugradnji električnih uronjenih pumpi za povećano crpljenje,
- optimalizaciji proizvodnje.

Naftna industrija Srbije je električne uronjene pumpe unajmila od firme BORETS SERVICE SERBIA d.o.o., koja u Zrenjaninu ima servis za njihovo održavanje. Prva električna uronjena pumpa ugrađena je 17. veljače 2010. Do sada je ukupno ugrađeno 96 električnih uronjenih pumpi za podizanje kapljevine i 3 električne uronjene pumpe za utiskivanje slojne vode.

U sklopu projekta povećanog crpljenja planira se ukupno ugraditi oko 170 električnih uronjenih pumpi, a o suradnji dviju kompanija čuli smo samo pozitivna iskustva.

Svijetlana Dubovski

FORUM RADNIKA NA OKRUGU PODRAVINA

Ove godine u planu je bušenje pet istražnih bušotina

U organizaciji poslodavca 15. svibnja 2012. u Đurđevcu je održan Forum radnika Okruga Podravina na kojem su izvršni direktor Istraživanja i razvoja nafte i plina Ž. Šikonja i direktor Sektora istraživanja i razvoja nafte i plina L. Farkaš-Višontai informirali radnike o trenutnoj situaciji u svojim sektorima i odgovarali na postavljena pitanja.

Optimistične najave

Na početku Foruma direktor Farkaš-Višontai općenito je obavijestio radnike o poslovanju i planovima svog sektora i dao im do znanja da se sprema nova organizacija sektora, odnosno da će biti ukinuti okruzi, a umjesto njih organizirane proizvodne jedinice. Pritom će se, običao je, voditi računa o tome

da se ne stvara tehnološki višak. Pozdravljamo i izjavu direktora Šikonje da je za ovu godinu planirano bušenje pet istražnih bušotina i daljnja istraživanja, što bi u konačnici moralo rezultirati i novim zapošljavanjem radnika i povećanjem proizvodnje.

Direktori su također odgovorili i na nekoliko pitanja radnika u vezi s radnom odjećom, radnim stolicama, dodacima na plaću i obavljajući se da će u najkraćem roku probleme riješiti.

Mi u SING-u podržavamo takve skupove radnika i bilo bi dobro da poslodavac češće organizira forume kako bi radnici bili bolje informirani i kako bi svojim direktorima mogli izravno postavljati pitanja.

Miroslav Cuković

SING NA MEĐUNARODNOJ SINDIKALNOJ SCENI

Demokratske i kršćanske vrijednosti te opredijeljenost za socijalni dijalog temeljna su načela Svjetske organizacije radnika (WOW) čiji je SING nedavno postao član.

Provedena odluka GP-a SING-a

Odlukom Europskog izvršnog odbora WOW-a SING je postao član svjetske sindikalne središnjice koja je nastala još davne 1921. godine i nije željela biti sudionica udruživanja dviju svjetskih sindikalnih središnjica WCL-a i ICFTU-a 2006. godine vjerujući da će članovi sindikata, sindikati i

grane u novoj svjetskoj središnjici izgubiti svoj identitet.

Temeljna načela Svjetske organizacije radnika (WOW) najbližija su SING-ovima u pogledu odnosa prema članovima sindikata čiji interes mora biti primaran u svim sindikalnim aktivnostima. Zbog toga je Glavno povjereništvo SING-a na svojoj sjednici održanoj 31. svibnja 2012. doni-

jelo odluku o podnošenju zahtjeva za uclanjenje.

Po svojoj organizaciji WOW je najbližiji Nezavisnim hrvatskim sindikatima jer nema velik administrativni aparat. Dužnosnici Svjetske organizacije predsjednici su sindikata članica i rade u punom radnom vremenu u svojim sindikatima.

Nove mogućnosti

Članstvom u Svjetskoj organizaciji radnika SING-u se otvaraju nove mogućnosti zaštite interesa svojih članova razmjenom sindikalnih iskustava na svjetskoj razini, sudjelovanjem na međunarodnim sindikalnim edukacijama te zastupanjem interesa grane energetike na europskoj i svjetskoj razini.

Prvi službeni susret s predstavnicima Svjetske organiza-

cije radnika predstavnici SING-a J. Pipunić i T. Ivančić imali su na međunarodnom sindikalnom seminaru u Beču u travnju 2012. na kojem su slušali o modelima socijalnog dijaloga u zemljama zapadne Europe s dugogodišnjom tradicijom sindikalnog djelovanja.

Nakon višegodišnjeg rada u Mreži sindikata energetike jugoistočne Europe, uclanjenjem u WOW SING je započeo novo poglavlje svoga sindikalnog djelovanja na svjetskoj razini.

Svim predstavnicima SING-a koji će aktivno sudjelovati u aktivnostima na svjetskoj razini želimo puno uspjeha u radu i djelovanju na dobrobit svih članova Sindikata naftnog gospodarstva i grane energetike kojoj pripadamo.

Jasna Pipunić

OBRAZOVANJE POVJERENIKA

Obrazovne projekte gotovo u cijelosti podupire Zaklada Friedrich Ebert, što uvelike pridonosi razvoju društvenih procesa i socijalnog dijaloga.

Stjecanje znanja - dobitak za sve

Na seminaru koji je u organizaciji Zaklade Friedrich Ebert i Sindikata zdravstva USS-a održan u Krivaji od 11. do 13. svibnja ove godine, bilo je 35 polaznika – sindikalnih povjerenika. Najviše ih je bilo iz sindikata zdravstva, industrije i pravosuđa.

Kako je obrazovanje iznimno važno za sindikat i sindikalni pokret, a ne postoje obrazovne institucije za stjecanje sindikalnog znanja, prenošenje stečenih znanja i

iskustava od velike je pomoći u radu povjerenika na zaštiti članova. Veliko je zadovoljstvo i čast kad predstavnici SING-a mogu pomoći na ovako važnom području kao što je obrazovanje.

Seminarom je bilo obuhvaćeno organiziranje i djelovanje sindikata, uloga sindikalnog povjerenika u poduzeću ili ustanovi, liderstvo i radnička vijeća u Republici Hrvatskoj. Iako svaka tema zaslužuje dužnu pažnju valja ukazati na značaj kvalitetnog vođenje sustava, bez obzira

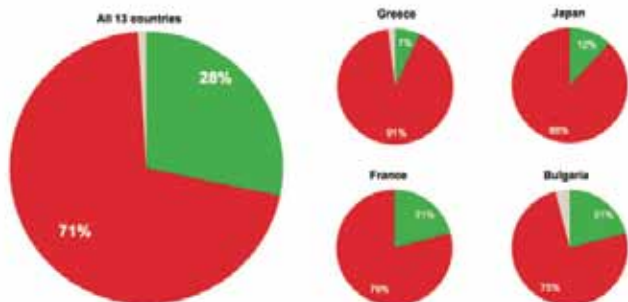
na to o kojoj se djelatnosti ili organizaciji radi. Pri tome je timski rad i suradnja lidera i tima od presudne važnosti za postizanje uspjeha.

U ime SING-a na seminaru

su bili Josip Dević i Drago Domazet koji su govorili o radničkim vijećima u Hrvatskoj u odnosu na zakonsku regulativu i primjere iz prakse.

Josip Dević

MEĐUNARODNA ANALIZA

Prva međunarodna analiza javnog mnijenja koju je pokrenula Međunarodna konfederacija sindikata (ITUC), a koja predstavlja 175 milijuna članova sindikata širom svijeta, pokazuje veliku nesigurnost, strah i političko slabljenje gospodarstava u skupini G20, šest europskih i četiri rastuće ekonomije.

Rezultati analize, koja je provedena u svibnju u Belgiji, Brazilu, Bugarskoj, Kanadi, Francuskoj, Njemačkoj, Grčkoj, Indoneziji, Japanu, Meksiku, Južnoj Africi, Ujedinjenom Kraljevstvu i SAD-u, zvono su za uzbunu ne samo vladama već i globalnom financijskom upravljanju. Analiza je pokazala kako:

- 58% ljudi misli da njihova zemlja ide u pogrešnom smjeru
- 66% misli da će budućim generacijama biti teže
- 67% misli da međunarodne banke i financijske institucije imaju previše utjecaja na ekonomske odluke njihovih vlada. S druge strane, 67% ljudi misli da glasači nemaju velik utjecaj na ekonomske odluke.

Raste nesigurnost

Analiza je također pokazala rast nesigurnosti u pogledu

prihoda obitelji i sigurnosti radnih mjesta:

- jedan od sedam ispitanika radi, a ne može si priuštiti najosnovnije: stanovanje, hranu, struju i sl.
- za 58% ispitanika prihodi su pali ispod troškova života
- jedan od tri ispitanika misli kako su im radna mjesta manje sigurna nego prije dvije godine.

Tko treba platiti trošak krize?

Analiza je također pokazala kako 78% ispitanika misli da međunarodne banke i financijske institucije trebaju platiti više za rješavanje globalne financijske krize, 45% ih misli da mala poduzeća trebaju platiti manje za financijsku krizu, a 50% da radnici trebaju platiti manje za izlazak iz financijske krize.

Analiza je također testirala potporu građana osnovnom radnom zakonodavstvu u 13 zemalja. Pokazalo se kako 70% građana misli da postojeći zakoni ne štite dovoljno sigurnost radnih mjesta, 89% ih podržava pravo na učlanjivanje u sindikat, a 86% podržava pravo na kolektivno pregovaranje.

Marija Hanževački

ZAKON PROŠAO PRVO ČITANJE

Vlada RH ne odustaje od izmjene članka 262. Zakona o radu

Na 4. sjednici Hrvatskog sabora u prvom je čitanju usvojen i tzv. Zakon o reprezentativnosti, odnosno Prijedlog zakona o kriterijima za sudjelovanje u tripartitnim tijelima i reprezentativnosti za kolektivno pregovaranje, o kojemu smo detaljnije pisali u prošlom broju ovog glasila.

Radi se o prijedlogu zakona koji bi trebao regulirati kriterije reprezentativnosti za sindikalne središnjice i udruge poslodavaca te sindikate i poslodavce kod kolektivnog pregovaranja.

Međutim, ovim se zakonskim prijedlogom izravno mijenja i Zakon o radu (članak 262.) u onom dijelu koji se odnosi na produženu primjenu pravnih pravila iz kolektivnih ugovora. Iako su sve sindikalne središnjice izrazile svoje protivljenje takvim iz-

mjenama ZOR-a drugim zakonom, nadležno je ministarstvo prijedlog Zakona uputilo u saborsku proceduru.

Svoje su primjedbe i komentare na zakonski prijedlog predstavnici NHS-a 20. lipnja uručili i dijelu saborskih zastupnika ispred zgrade Hrvatskog sabora. O onome što se događalo u vezi s ovim zakonom izvještene su i međunarodne sindikalne organizacije – Europska konfederacija sindikata i Međunarodna konfederacija sindikata, a održan je i sastanak sa šefom Delegacije Europske unije u Zagrebu Paulom Vandorenom.

Sve o zakonskom prijedlogu i drugim aktivnostima Nezavisnih hrvatskih sindikata možete pročitati na www.nhs.hr.

Marija Hanževački

KREŠIMIR SEVER PREDSDJEDNIK GSV-a

Na 176. sjednici Gospodarsko socijalnog vijeća održanoj 16. svibnja 2012. izabrani su novi predsjednik i dopredsjednici GSV-a za sljedeće jednogodišnje razdoblje.

Novi je predsjednik GSV-a Krešimir Sever, predsjednik Nezavisnih hrvatskih sindikata, koji je predstavnik sindikata, a dopredsjednici su Mirando Mrsić, ministar rada i mirovinskog sustava, kao predstavnik Vlade RH, i Matko Bolanča kao predstavnik Hrvatske udruge poslodavaca.

Marija Hanževački

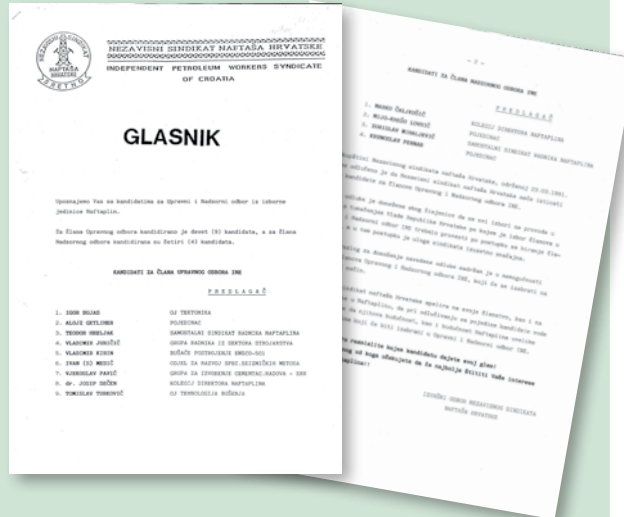
VREMEPLOV

PRVI BROJ GLASILA

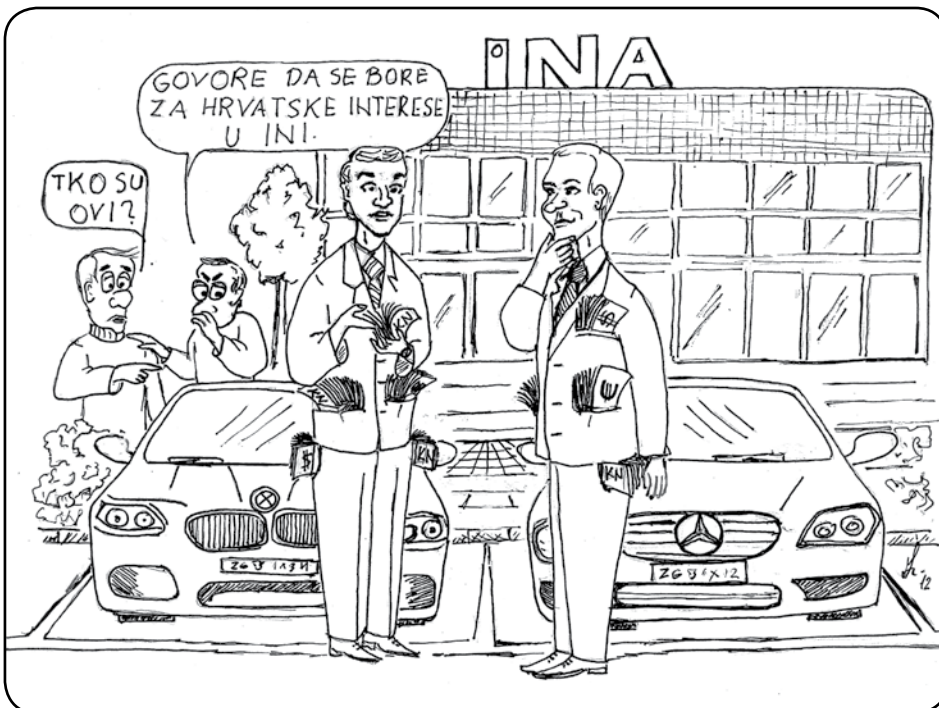
Prvi broj SING-ova glasila izašao je u svibnju 1991. godine. Glasilo je bilo napisano pisačim strojem, imalo je dvije crno-bijele stranice i u odnosu na današnje bilo je skromnog izgleda i sadržaja. Izdavač glasila bio je Nezavisni sindikat naftaša Hrvatske, preteča današnjeg SING-a, a glasilo je nazvano „GLASNIK“.

Izašlo je u povodu izbora člana Upravnog i Nadzornog odbora INE iz izborne jedinice Naftaplin. Za člana Upravnog odbora INE bilo je 9 kandidata, a 4 kandidata kandidirana su za člana Nadzornog odbora INE. Među kandidatima su bili i članovi NSNH i zato NSNH nije isticao svojeg kandidata.

U glasilu je Nezavisni sindikat naftaša Hrvatske pozvao svoje članove i sve zaposlene u Naftaplenu na izbore i oprez pri odlučivanju. Radnici Naftaplina su u Upravni odbor INE izabrali dr. Josipa Sečena, a u Nadzorni odbor Miju Krešu Lovrića, člana NSNH.

Božo Mikuš

Crvena olovka
Priredila: Miljenka Šafran

Bez osjećaja za pravdu nijedan vođa ne može zapovijedati.

Napoleon Hill

U lakoj parnici svatko može biti rječit.

Ovidije

Čuvaj se neprijatelja koji ti je nekada bio prijatelj.

Ruska

Naš su problem ljudi koji govore, a ne kazuju, ljudi koji slušaju, a ne čuju.

Simon i Garfunkel

Dobro shvaćen problem, napola je riješen.

E. Ballardur

Bolje je i ne započinjati nego stati na pola puta.

Seneka

Radost nije u stvarima, ona je u nama.

Richard Wagner

Slabu vojsku sloga čini snažnom.

P. S. Publilije

SING
GLASILO SINDIKATA NAFTNOG GOSPODARSTVA

„SING“ - glasilo Sindikata naftnog gospodarstva • Osnivač i izdavač: Sindikat naftnog gospodarstva, Zagreb, Kumičićeva 1, telefon i faks: 01/4501-620 • Uredništvo: Radivoj Čemeljić, Tomislav Ivančić, Božo Mikuš • Lektor: dr. sc. Marko Alerić • Redakcija: 10 000 Zagreb, Kumičićeva 1, e-mail: glasilo@sing.hr, web: www.sing.hr • Naklada: 4.500 primjeraka • Mišljenjem Ministarstva kulture i prosvjete RH, br. 532-03-1/92-01 od 8. listopada 1992. godine SING je oslobođen plaćanja osnovnog poreza na promet • Glasilo se besplatno dijeli članovima Sindikata naftnog gospodarstva • Grafička priprema i tisak: IT-graf, Zagreb.